

ALİ

Hasan Hüseyin Bahadır

Babama...

- Ellilerin sonu yahut altmışların başı olmalı. Bu fotoğrafta en solda, çizgili pijaması kendisine büyük olan, boyu arka taraftaki teyzenin çenesinin hizasına gelen oğlanın adı Ali. Ali, Vatan Cephesi'nin ne olduğunu biliyor muydu yahut Cemal Gürsel'in adını duymuş muydu? Pek sanmıyorum. Zira babası Candarma Hüseyün henüz "Alamancı" olmamıştı, radyoları yoktu. Çırçıplak bozkırın ortasındaydı Ali'nin köyü, garip de bir adı vardı: Tataryeğenağa. Evet, Ali bilmiyordu Vatan Cephesi'ni o sıralar köydeki her çocuk gibi ama büyükler arasında itiş kakış onu da etkiliyordu. Menderes Bölükbaşı kavgası, Ali'nin köyünü Hacıbektaş'tan Mucur'a bağlamıştı. Çocukken nasıl olduysa ayağından sakatlanmış, babası onu alıp Isparta Eğirdir'deki kemik hastanesine götürmüştü. İşte bu fotoğraf orada çekilmişti. Kendisi gibi bir yığın çocuk ile kırk, elli gün kadar koğuş arkadaşlığı eylemişti henüz daha altı yedi yaşlarındayken. Şimdilerde bir odadan başkasına geçerken bile takip ettiğimiz çocuklarımızı düşündüğümüzde "Nasıl bırakıp gelmiş?" diye sormadan edemiyor insan fakat ne yapsındı, fukaranın başkaca bir çaresi var mıydı ki? Ali; babasından ayrılırken ağladı mı, yoksa babam kızar diye gözyaşlarını sakladı mı, hiçbiri ni tanımadığı bu çocuklar ve kadınlar ile bir arada yatarken neler düşündü bilinmez. Ali'nin köyünde küçücük bir öz vardı, burada masmavi büyük bir su... Ali, bu güzelim göle bakıp anasının renkli gözlerini hayal eder miydi?

Şairin sorusunu çarpıtalım mı? Bize fukaralığın resmini yapabilir misin Abidin? Resmi değil ama fotoğrafı böyle bir şey olsa gerek.

Bu fotoğrafa, arkadaki sahra hastanesi manzarasına, çarpık yataklara, çocuklara, kadınlara bakınca bunu düşünüyorum hep. Neşet Günal'ın "Duvar Dibi III " tablosu gibi iç burucu geliyor bana. Ali'nin hikâyesi ise Mehmet Akif'in "Hasta" şiirindeki şu dizeyi getiriyor aklıma: "Bence doktor onu siz bir de soyarak dinleyiniz / Hastalık çünkü değil öyle ehemmiyetsiz." Hani şu Halkalı Baytar Mektebindeki kimsesiz çocuğun; anasız, babasız, sahipsiz olduğu için soyulmadan muayene edilen çocuğun hikâyesini. Gerçi çok şükür Ali'nin o vakit hem anası hayatta hem babası ama neredeler? Isparta neresidir, Kırşehir neresi? Nazım Hikmet'in "Ceviz Ağacı ile Topal Yunus'un Hikâyesi" şiirini bilirsiniz, şöyle der orada Topal Yunus'un karısının nasıl öldüğünü anlatırken: "Fakirin karısı kavi olmaz." Fakirin yalnız karısı mı hiçbir şeyi kavi olmaz. Bir bacağı birinden biraz kısa kaldı Ali'nin, bu nedenle ölünceye dek pantolon paçalarının birini diğerinden bir santim kısa yaptırdı.

Sahi siz büyüdüğünüzü nasıl anladınız? Benimkisi şöyle oldu: Bir gün babamla Cebeci'de Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesine gitmek için karşıdan karşıya geçiyorduk, trafik hızlı akıyordu. Bilirsiniz işte; tahliller, muaye-



neler falan filan... Derken babam yolun ortasında elimden tutuverdi, bir tuhaf oldum. Bundan yirmi beş yıl evvel Meşrutiyet Caddesi'nde bu kez annemi doktora götürürken bizi sol tarafına alıp karşıya geçiren adamdı bu. Ne olmuş, ne değişmişti? Aradan biraz zaman geçmiş, saçları ağarmış, ölümcül bir hastalığa yakalanmıştı. İşte babamın hayat ile olan bağının epey inceldiğini o zaman anlamıştım. Hâlbuki bütün o raporlar, tahliller, testler bunu böylesine açık anlatamamışlardı bana. Böylece ansızın büyü-
yüverdim o gün, hem de hiç hazır değilken.

İnsan babasını ne kadar sevebilir? Mesela hakkında şöyle bir şiir yazacak kadar: "Çağın en güzel gözlü maarif müfettişi." Arkadaşım Can'ın şiiri bu. Yanlış anlaşılmasın hiç tanışmadık, o 1926 doğumluydu ben 1980 fakat ikimiz de pek düşkündük babamıza. O, maarif müfettişi babasının tef-
tişten dönmesi için ateşinin çıkmasını beklerdi, bense otobüs şoförü ba-
bam geliyor mu diye bütün gün köydeki evimizin geniş pencere kenarına oturup yola bakardım. Muhtemelen ikimiz de hayattayken babalarımıza: "Seni çok seviyorum baba." diyemedik. Zira şu bizim garip erkekliğimiz böyle bir şey demeye mâniydi. Evet, koşup sarılınır, yanağı öpülür, saçıyla, bıyığıyla oynanırdı ama seni seviyorum denmezdi.

Yirmi beş yaşındaydım, çalıştığım İstanbul'dan memleketime izin için dö-
nüyordum. Otobüsün en ön koltuğundaydı yerim, yanımda altmış yaşla-
rında bir amca vardı. Seyahatimiz başlayınca o sıralar moda olduğu üzere,
bir cd koyup televizyonu açtılar. Belli ki yolcularını rahat ettirmek isti-
yordu otobüs firması fakat seçimi kim yaptı bilinmez, koydukları Çağan
Irmak'ın "Babam ve Oğlum" filmiydi. Film başladı ben ve koltuk komşum
gayet ciddi bir sinema izleyicisi olarak televizyona gözümüzü diktik. Fil-
min ortalarına doğru birbirimize sırtımızı dönmüştük ben sesli ağlama-
maya çalışıyordum. Altmış yaşındaki koltuk komşum ise ceketinin cebin-
den çıkardığı mendil ile gözlerini kuruluyordu. Mola yerinde birbirimizin
gözüne bakamadık. O da benim gibi biriydi, yaşarken babasına "Seni sevi-
yorum baba!" diyemeyen biri.

İşte bu bir ayağı diğerinden bir santim kısa olan Ali'nin babası altmışların
ortalarında Hollanda'ya gitti çünkü çoluk çocuğu geçindirmeye yetmi-
yordu tarlası. Ali de seviyor muydu ki babasını? Sevmese şunu anlatırken
birden hıçkırıp ağlar mıydı? "Bazen akşam evde yiyecek bir şey olmazdı.
Ne pişireceğim diye sorardı anam. Sabah sofrada mutlaka yiyecek bir şey
olurdu, babam ne yapar eder bir şeyler bulurdu." Babası öldüğünde otuz
üç yaşındaydı Ali; elli üç, altmış üç, yüz altmış üç olsa ne fark ederdi? Yetim
kalmıyor muydu nihayetinde, bir çocuk gibi hüngür hüngür ağladı çünkü
o da babasına hayattayken "Seni çok seviyorum baba." diyemeyenlerdendi.

Babası gibi Ali de üstüne başına pek dikkat eder, evde olsa bile düzenli tıraş olur, ayakkabısını temiz tutar, bir bacağı diğerinden bir santim kısa pantolonunun paçalarını asla tozlandırmazdı. Sonra ne zaman sokağa çıksa tarardı saçlarını. Gençliğinde simsiyah aslan yelesi gibi saçlarıyla Elvis Presley'e benzeyen fotoğraflar çektirmişti. Uzun yakalı ceket, ellerini ceplerine koyduğu yeleşle neredeyse bir Yeşilçam jönü edasıyla pozlar vermişti. Zaman, herkese olduğu gibi Ali'ye de oyun oynadı; o siyah saçlar, beyaz oldu amma dökülmediler. Ali de onları hep tarayarak intikamını aldı zamandan, "Bunları ağartırsın ama dökemezsin zaman efendi!" dercesine. Geçen haftalarda Ali'yi yolcu ettik, yıkarken sürekli saçlarını düzelttim: "Sen hiçbir yere saçın bozuk gitmedin, şimdi de saçın bozuk olmasın." dedim. Şu yukardaki fotoğraftaki gibiydi, öylesine çocuk, öylesine sevimli. Hani açıverse gözlerini yeniden tutacak elimi.